

Onderzoek naar ouderschap en de ouder-kind relatie bij gezinnen na geweld tussen ouders

Academische Werkplaats Kindermishandeling

Wat is het?

Onderzoek naar ouderschap en de ouder-kind relatie in gezinnen na ruzie en geweld tussen ouders – die zijn aangemeld voor een GGZ-behandeling. Vervolgens is de effectiviteit onderzocht van 2 aanvullingen op de bestaande HORIZON-methodiek voor kinderen na ruzie en geweld in het gezin.

Aanleiding

Ruzies en geweld in het gezin kunnen grote gevolgen hebben voor kinderen. Omdat zij ruzies en geweld meemaken maar ook omdat deze ervoor zorgen dat ouders minder tijd aan kinderen besteden en minder goede relaties met hen hebben.

Voor getraumatiseerde kinderen is de aangewezen behandeling een traumagerichte cognitieve gedragstherapie of EMDR. Bij kinderen die getraumatiseerd zijn als gevolg van ruzie en geweld in het gezin, blijkt traumagerichte cognitieve gedragstherapie echter minder effectief dan bij andere getraumatiseerde kinderen.

De HORIZON-methodiek is een cognitief gedragstherapeutische groepsbehandeling voor kinderen van 4 t/m 12 jaar die ruzie en geweld hebben meegemaakt. Om de effectiviteit van deze methodiek te verbeteren zijn twee componenten toegevoegd. Ten eerste is een voorprogramma voor ouders ontwikkeld dat tot doel heeft om de ouderlijke beschikbaarheid te verhogen. Ten tweede worden alle sessies beëindigd met een ouder-kind interactiesessie om daarmee de ouder-kind relatie te verbeteren.

Het onderzoek

In het onderzoek worden 4 behandelcondities aangeboden en worden de uitkomstmaten bij de kinderen met elkaar vergeleken. Het betreft:

- 1 Traumagerichte cognitieve gedragstherapie EN het voorprogramma voor ouders EN de ouder-kind interactie sessies
- 2 Traumagerichte cognitieve gedragstherapie EN het voorprogramma
- 3 Traumagerichte cognitieve gedragstherapie EN de ouder-kind interactie sessies
- 4 Traumagerichte cognitieve gedragstherapie

Parallel aan de dataverzameling is onderzocht of de verwachte onderliggende mechanismen (minder beschikbaarheid van de ouders en slechtere kind-ouderrelaties) inderdaad aanwezig zijn.

Resultaten

Uit het onderzoek komt tot nu toe naar voren dat het inderdaad klopt dat ouders die veel ruzie hebben en geweld gebruiken, minder als ouder beschikbaar zijn voor hun kinderen en minder goed met hun kinderen over emoties kunnen communiceren.

Dit bevestigt de vooronderstelling van de onderzoekers dat de effecten van traumagerichte interventies voor kinderen na ruzie en geweld in het gezin mogelijk verbeterd kunnen worden. Als er ook aandacht wordt besteed aan het vergroten van de beschikbaarheid van ouders voor hun kinderen en het verbeteren van de communicatie over emoties tussen ouders en kinderen.

Gedurende het onderzoek werden bij de kinderen uit de huiselijk geweld groep en de controlegroep ook fysiologische metingen gedaan. De resultaten lieten zien dat de mate waarin kinderen lichamelijk gezond reageren op stress, tegen de verwachtingen van de onderzoekers in, niet bepalend is voor een vermindering van negatieve effecten van huiselijk geweld op emotionele en gedragsproblemen van deze kinderen.

Toepassing en toekomst

Praktijk

De interventie wordt toegepast in GGZ-instellingen voor behandeling van kinderen met trauma klachten.

Opleidingen

De HORIZON wordt aangeboden als training via het LOCK, hierin zijn de twee componenten opgenomen.

Onderzoek

De lichamelijke stressreacties van kinderen die geweld tussen ouders hebben meegemaakt worden nader onderzocht.

Projectgegevens

Titel Onderzoek HORIZON methodiek voor kinderen die getuige/slachtoffer waren van huiselijk geweld
Uitvoering door Academische Werkplaats Kindermishandeling

Contactgegevens

Margreet Visser
margreetvisser@kenterjeugdhulp.nl

Machteld Telman
m.d.telman@vu.nl

augustus 2017

Producten en publicaties

- www.hetlock.nl/over-het-lock/awk
- [Dissertatie Margreet Visser](#)
- Artikel in [Journal of Child and Adolescent Trauma](#)
- Artikel in [BMC Psychiatry](#)
- Artikel in [Journal of Family Violence](#)
- Artikel in [Journal of Child Custody](#)